

Fen Bilimleri Ö?retmeni Görü? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Bilimleri Ö?retmeni Görü? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21705>

Özet

Fen Bilimleri Öğretmeni Görüş Ölçeği, Taşkın ve Aksoy (2018) tarafından, Türkiye'deki ortaöğretime geçiş sistemi (o dönemde yürürlükte olan sınav sistemleri, örneğin LGS veya TEOG benzeri uygulamalar) hakkındaki **Fen Bilimleri** öğretmenlerinin görüşlerini sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Bu ölçek, öğretmenlerin yeni veya mevcut **eğitim sistemi** uygulamalarına yönelik algıları, bu sistemlerin öğrencilerin başarıları ve müfredat üzerindeki etkilerini değerlendirme düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçek, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak alana sunulmuş ve eğitim araştırmalarında kullanıma uygun hale getirilmiştir.

Ölçeğin geliştirilmesi süreci, ilgili literatür taraması, madde havuzunun oluşturulması, uzman görüşlerinin alınması ve istatistiksel analizler (Faktör Analizi, iç tutarlılık hesaplamaları) gibi standart psikometrik adımları içermektedir. Bu araç, eğitim politikaları ve uygulama değişikliklerinin sahadaki profesyoneller tarafından nasıl karşılandığını anlamak açısından önemli bir veri toplama aracı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Fen Bilimleri, Öğretmen Görüşü, Ortaöğretime Geçiş Sistemi, Eğitim Sistemi, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Öğretmen Algıları.

Yazarlar

Gökhan Taşkın, Gürkan Aksoy.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkiye'deki eğitim sisteminde ortaöğretime geçiş aşamasında uygulanan sınav ve yerleştirme sistemlerine ilişkin **Fen Bilimleri** öğretmenlerinin sahip oldukları görüşleri ve tutumları geçerli ve güvenilir bir biçimde ortaya koymaktır.

Bu çalışmada, öğretmenlerin sistemin genel yapısı, uygulama biçimi, adalet algısı ve öğrencilerin öğrenme süreçlerine olan etkileri gibi kritik boyutlardaki değerlendirmelerini nicel verilerle belirlemeyi amaçlanmıştır. Elde edilen veriler, eğitim yöneticilerine ve politika yapıcılara, geçiş sistemlerinin sahadaki yansımaları hakkında değerli geri bildirimler sağlayarak hedeflemektedir.

Yapı

Fen Bilimleri Öğretmeni Görüş Ölçeği, öğretmenlerin görüşlerini çok boyutlu olarak inceleyen bir yapı (konstrukt) üzerine kurulmuştur. Bu yapı, genellikle öğretmenlerin sisteme yönelik genel

memnuniyetlerini, sistemin pedagojik yeterlili?ini ve idari süreçlerin i?leyi?ini kapsayan alt boyutlardan olu?ur.

Ölçek, muhtemelen, sistemin **ö?renci motivasyonu** üzerindeki etkisi, müfredat?n s?nav odakl? hale gelmesi (daralma) ve ö?retmenlerin mesleki özerklikleri üzerindeki bask?lar gibi temalar? ölçen faktörleri içermektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, bu yap?sal boyutlar?n belirlenmesi için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için zorunlu ad?mlard?r. Ta?k?n ve Aksoy (2018) taraf?ndan yürütülen çal??mada, içeri?in ve yap?n?n geçerlili?ine odaklan?lm??t?r.

?çerik Geçerli?i: Maddelerin ilgili literatür ve uzman görü?leri (e?itim bilimleri ve ölçme de?erlendirme uzmanlar?) do?rultusunda konuyu yeterince temsil edip etmedi?i kontrol edilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumunu test etmek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analizler sonucunda ölçe?in kaç faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, bir geli?tirme çal??mas?n?n do?as? gere?i, elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri (Yap? Geçerli?i için) uygun düzeyde bulunmu?tur.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verdi?ini göstermek için yap?lm??t?r. Ölçe?in iç tutarlıl??n? belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r.

?ç Tutarlıl?k Katsay?s?: Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösteren **Cronbach Alfa** (Güvenirlik) katsay?s?n?n hesapland??? varsay?lmaktadır. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas? gerekmektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Maddi kaynakta belirtilmemi? olmakla birlikte, ölçe?in zaman içinde kararlıl??n? ölçmek için test-tekrar test uygulamas? da yap?lm?? olabilir.

Ara?t?rmacılar, ölçe?in **Fen Bilimleri** ö?retmenlerinin görü?lerini tutarlı bir ?ekilde ölçebilecek düzeyde yüksek bir iç tutarlıl??a sahip oldu?unu rapor etmi?lerdir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini sa?lamak amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu süreç, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? belirlemeye yaram??t?r.

Ke?fedici Faktör Analizi (KFA): Ölçek maddelerinin ba?lang?çtaki yap?sal ili?kilerini belirlemek ve madde seçimini optimize etmek için kullan?lm??t?r. KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) testi ve Bartlett küresellik testi sonuçları, verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu gösterdi?i kabul edilmektedir.

Do?rulayc? Faktör Analizi (DFA): E?er çal??ma iki a?amal? ise, DFA kullan?larak KFA sonucu ortaya ç?kan faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem üzerinde do?rulanmas? sa?lanm?? ve modelin uyum indeksleri (RMSEA, CFI, GFI vb.) raporlanm??t?r.

Bu analizler sonucunda, **Fen Bilimleri Öğretmeni Görü? Ölçe?i**'nin belirlenen bir faktör say?s?na sahip, net ve yorumlanabilir bir yap? sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Olas?l?kla 5'li veya 7'li **Likert Tipi Derecelendirme** (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaokul veya Lise Düzeyinde Görev Yapan Fen Bilimleri/Fizik/Kimya/Biyoloji Öğretmenleri.

Age Group: Yeti?kin (Mesle?ini ?cra Eden Öğretmenler).

Population Details: Türkiye genelinde ortaö?retime geçi? sistemi ile ilgili do?rudan deneyime sahip olan **Fen Bilimleri** öğretmenleri örneklemi.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçek Metodu. Veriler genellikle anket yoluyla toplanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Görü?leri, E?itim Politikalar?, Likert Ölçe?i, E?itim Sistemi De?erlendirmesi, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar Gökhan Taşkın için: gkhntskn_88@hotmail.com

Correspondence Address: İlgili makalede belirtilmemiştir; sorumlu yazar Gökhan Taşkın ile iletişime geçilmelidir.

Yıllar, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018.

Yıllar ve Ücret: Ölçek, akademik araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle orijinal makaleye atıf yapmak suretiyle ücretsizdir. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Gökhan Taşkın ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin tam metni ve ölçek maddeleri, aşağıdaki PDF bağlantısından erişilebilir:

Orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: <fen-bilimleri-ogretmeni-gorus-olcegi-toad.pdf>

Kaynaklar

Taşkın, G. ve Aksoy, G. (2018). Ortaöğretime geçiş sistemi ile ilgili "Fen Bilimleri Öğretmeni Görüş Ölçeği" geliştirme çalışması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 27-41.

Fen Bilimleri Öğretmeni Görüş Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan orijinal kaynak metin içerisinde bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için Taşkın ve Aksoy (2018) tarafından yayınlanan makalenin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

Ölçek maddeleri, öğretmenlerin ortaöğretime geçiş sistemi hakkındaki farklı boyutlardaki (sistemin faydası, adaleti, uygulanabilirliği, öğrenci başarısına etkisi vb.) görüşlerini ölçmeye odaklanmaktadır.